

ФАКУЛТЕТУ МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ

НАСТАВНО-УМЕТНИЧКО-НАУЧНОМ ВЕЋУ

СЕНАТУ УНИВЕРЗИТЕТА УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ

Комисије за оцену и одбрану докторског
уметничког пројекта Ивана Јарића

На седници одржаној 7. септембра 2020. године Наставно-уметничко-научно веће Факултета музичке уметности донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта под називом *Технички и изражајни потенцијали инструмента у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Бенџамина Бритна* проистекли из сарадње Бенџамина Бритна и Мстислава Ростроповича у саставу др ум. Срђан Сретеновић, ванредни професор, ментор, мр Сандра Белић, редовни професор, председник комисије, др ум. Дејан Божић, ванредни професор, др ум. Драган Ђорђевић, ванредни професор, и мр Милутин Младеновић, редовни професор ФИЛУМ-а у Крагујевцу.

На основу увида у докторски уметнички пројекат кандидата Комисија подноси Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду **Извештај** који садржи: уводно образложење, биографију кандидата, анализу докторског уметничког пројекта – јавне уметничке презентације и писаног рада, критички осврт и оцену рецензената и закључак Комисије.

УВОДНО ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

ИВАН ЈАРИЋ пријавио је тему докторског уметничког пројекта 27. септембра 2019. године под називом: *Технички и изражајни потенцијали инструмента у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Бенџамина Бритна* проистекли из сарадње Бенџамина Бритна и Мстислава Ростроповича.

На основу предлога Катедре за гудачке инструменте, Наставно-уметничко-научно веће Факултета на седници одржаној 9. октобра 2019. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта у саставу:

1. др ум. СРЂАН СРЕТЕНОВИЋ, ванредни професор,
2. мр САНДРА БЕЛИЋ, редовни професор,
3. мр МИЛУТИН МЛАДЕНОВИЋ, редовни професор ФИЛУМ-а у Крагујевцу.

Веће Факултета на седници одржаној 4. децембра 2019. године утврдило је предлог одлуке о усвајању Извештаја Комисије за оцену предлога докторског уметничког пројекта и одобравању теме докторског уметничког пројекта ИВАНА ЈАРИЋА под називом: **"Технички и изражајни потенцијали инструмента у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Бенцамина Бритна проистекли из сарадње Бенцамина Бритна и Мстислава Ростроповича"**.

Сенат Универзитета уметности у Београду на седници од 26. децембра 2019. године донео је одлуку којом се одобрава рад на реализацији докторског уметничког пројекта и именује др ум. Срђан Сретеновић, ванредни професор за ментора на изради докторског уметничког пројекта.

На основу обавештења ментора и предлога Катедре за гудачке инструменте Веће Факултета на седници одржаној 7. септембра 2020. године донело је одлуку о именовању Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта у саставу др ум. Срђан Сретеновић, ванредни професор, ментор, мр Сандра Белић, редовни професор, председник комисије, др ум. Дејан Божић, ванредни професор, др ум. Драган Ђорђевић, ванредни професор, и мр Милутин Младеновић, редовни професор ФИЛУМ-а у Крагујевцу.

БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Иван Јарић (1993) је почео да свира виолончело у класи проф. Милутина Младеновића, а од 2007. је код проф. Боже Сарамандића, у чијој класи је завршио средњу музичку школу „Мокрањац“. Основне и мастер студије завршио је у класи проф. Драгана Ђорђевића, а специјалистичке студије завршио је у класи проф. Срђана Сретеновића. Тренутно је студент завршне године докторских студија виолончела на Факултету музичке уметности у Београду, у класи проф. Срђана Сретеновића.

Похађао је мајсторске курсеве код врских уметника и педагога као што су Станислав Аполин, Леонид Горохов, Ксенија Јанковић, Марк Косовер, Анатолиј Крастев, Иван Кучер, Стефан Попов, Давид Старкведер, Минео Хајаши, Ралф Киршбаум, Дејвид Стрејнц, Иштван Варга, Тобијас Штосијек, Гавриел Липкинд, Денис Шаповалов.

Освојио је многе награде и признања, међу којима су: прве награде на Републичком такмичењу 2002, 2004, 2006. и 2008. у категорији за виолончело, као и прва награда у категорији за камерни дуо 2002, прве награде на Фестивалу музичких школа Србије 2004. и 2006, те на Отвореном школском такмичењу Музичке школе „Лисински“ 2000, 2001. и 2002. и специјална награда 2004, друге награде 2001. у категорији за виолончело и 2005. У

категорији за камерни дуо, треће награде, у категорији за виолончело на Међународном такмичењу „Петар Коњовић“, 2009. и 2011, као и прве награде на Међународном такмичењу гудача у Нишу, 2009. Додељена му је награда из фонда „Драгомир Матић“ за најбољег ученика виолончела Музичке школе „Мокрањац“, 2006. и 2010. Добитник је градске стипендије за талентоване студенте и средњошколце за 2008. и 2010. годину, Награде из Републичког фонда за таленте, као и стипендије из фонда „Доситеја“ за најбоље студенте завршних година студија у Србији за 2014. и 2015. годину.

Наступао је као солиста у концертним дворанама Београда – Коларчева задужбина, Галерија САНУ, Гварнеријус, Скупштина града, Народни музеј, Галерија фресака, Етнографски музеј, Студентски културни центар, Галерија Прогрес, Руски дом, као и у концертним просторима широм Србије. Свирао је као солиста са БГО „Душан Сковран“ и са Камерним оркестром „Мокрањац“, са којим је наступао у Коларчевој задужбини и у вршачкој Катедрали.

Његово свирање са оркестром „Мокрањац“ у Коларчевој задужбини, где је свирао Концерт у це молу Ј. К. Баха, забележено је на компакт-диску који је издат у продукцији Музичке школе „Мокрањац“.

Наступао је у оквиру концерта младих талената на Београдском међународном „Чело фесту“ 2009. и 2010. године, као и 2011. у Фестивалском ансамблу Дејвида Стрејнца. Од 2011. до 2015. свирао је у БГО „Душан Сковран“, са којим је наступао на концертима у Београду, Паризу, Загребу и Новој Горици.

Осим солистичких концерата, наступа и као камерни музичар. Члан је ансамбла „Београдски трио“ од 2017. године. Поред извођења композиција традиционалне музичке литературе, посебну склоност има према композицијама савременог музичког стваралаштва, посебно оним насталим у Србији. Учествовао је на фестивалима савремене музике као што су „КоМА“ (2016, 2018), Рострум+ (2018). Са члановима ансамбла „Београдски трио“ присутан је у пројектима (Рострум+), а стални је сарадник и на извођењу студентских испитних радова из композиције. У оквиру пројекта Рострум+, чланови овог ансамбла наступили су 2018. године у елитној Концертној дворани Палате лепих уметности „Бозар“ у Бриселу (Белгија), где су изводили дела српских композитора. Као солиста и као камерни музичар, ради на афирмисању и очувању музичког стваралаштва домаћих аутора широм Србије и у иностранству.

АНАЛИЗА ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА – ЈАВНЕ УМЕТНИЧКЕ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ И ПИСАНОГ РАДА

Јавно извођење докторског уметничког пројекта

Концерт – јавна уметничка презентација докторског уметничког пројекта – одржан је 0.0. 2020. у 18 часова у Великој сали Факултета музичке уметности. Клавирски сарадник била је Наталија Младеновић. На програму је изведена композиција:

Б. Бритн: Симфонија за виолинчело и оркестар оп. 68

1. Allegro maestoso
2. Presto inquieto
3. Adagio-cadenza ad lib
4. Passacaglia: Andante allegro

Предмет докторског уметничког пројекта виолончелисте Ивана Јарића је композиција Бенцамина Бритна "Симфонија за виолончело и оркестар оп. 68", технички и изражајни потенцијали виолончела у одабраној композицији, али и то како је ово велико дело 20. века настало узимајући у обзир пријатељство и уметничку сарадњу између Б. Бритна и виолончелисте М. Ростроповича. Ова композиција Б. Бритна је уникатни бисер челистичке литературе, који је недовољно био заступљен на програмима концерата у нашај средини. Кандидат Јарић је интерпретацији овог дела приступио са јасним стилским одредницама интерпретирајући текст веома тачно и сигурно, где можемо препознати развојни пут Б. Бритна, од узора које је композитор имао у музици старих мајстора, затим преко вокално-инструменталних композиција која су заузимала највећи део Бритновог опуса, и најзад до касних инструменталних дела. Иван Јарић је композицију презентовао са великом сигурношћу, одсвиравши беспрекорно и најзахтевије деонице овог дела. Композицију је исправно драматуршки интерпретирао пратећи задати текст и зрело читајући партитуру, тако да је адекватно одговорио на специфичне карактере ставова као и на одређене делове у оквиру ставова.

Постављеним техничко-изражајним изазовима кандидат је приступио са сигурношћу, посвећеношћу прецизности интерпретације, са жељом да се дочара сва лепота и значај ове композиције у челистичкој литератури.

Анализа образложења докторског уметничког пројекта (писаног рада)

Теоријско образложење докторског уметничког пројекта Ивана Јарића написано је на 54 странице текста, веома је организовано и прегледно, обскрбљено илустрованим материјалом, фотографијама и нотним примерима који су адекватно опремљени и технички веома чисто урађени. Текст садржи апстракт на српском и енглеском језику, увод, пет главних поглавља, закључак и списак коришћене литературе.

Иван Јарић нам представља специфичне околности под којима је настало ово дело, виртуозитет којим је располагао М. Ростропович, изражајност и специфични музички језик којим је располагао Б. Бритн као један од највећих композитора 20. века. У свом писаном раду Иван Јарић долази до логичних закључака и око њих твори јасну представу о томе како ово дело треба изводити.

Након увода, у 2. поглављу кандидат Јарић нам даје преглед Бритнове биографије, његов стваралачки пут и представља музички језик композитора. Нарочито је обрадио утицаје

других композитора у Бритновом ауторском развојном путу као на пример утицај композитора Френка Брица (Frank Bridge) код кога је похађао часове композиције. Упознаје нас са детаљима пријатељства и сарадње Б. Бритна и М. Ростроповича коме су практично била посвећена сва дела која је компоновао за виолончело. Поред Симфоније за виолончело и оркестар оп. 68, ту су још и две свите за виолончело соло и Соната за виолончело и клавир. Даље следи биографија М. Ростроповича и подпоглавље (3.2) о његовој импресивној техници. Следе поглавља 4.1 "Музички утицаји других композитора на настанак Симфоније" где кандидат Јарић вешто презентује различите утицаје, као на пример утицај његовог професора Френка Брица (Frank Bridge) са једне стране који га је научио врхунским композиционо-техничким аспектима настанка дела, као и утицај вокално-инструменталних дела Хенрија Персла који се ослањао на енглески фолклор. Важно поглавље 4.2 објашњава зашто се Симфонија за виолончело и оркестар оп. 68 жанровски позиционирала као таква, а не као концерт за соло инструмент и оркестар.

Пето поглавље бави се хармонском и структуралном анализом дела која је ослоњена на литературу аутора Адама Колинса (Adam Collins), где Јарић у подпоглављима 5.1, 5.2, 5.3, и 5.4 појединачно по ставовима пружа веома исцрпне аналитичке податке. Најважније поглавље писаног рада налази се у 6. поглављу које се бави техничким и изражајним потенцијалима виолончела у овој композицији. Веома стручно и детаљно, користећи примере и врло пластично објашњавајући начине и идеје за извођење наведене композиције, кандидат Јарић приступа креирању оригиналне извођачке платформе, потковане примерима одређених извођачких проблема са презентовањем креативних и оригиналних решења.

КРИТИЧКИ ОСВРТ И ОЦЕНА РЕЦЕНЗЕНАТА

Истраживачки оријентисан докторски уметнички пројекат виолончелисте Ивана Јарића потврда је његове посвећености инструменту и сопственом усавршавању, спремности да се откривају нови извођачки изазови и проширује сопствени репертоар. Треба посебно истаћи да је кандидат Иван Јарић врло успешно остварио циљ свог докторског уметничког пројекта, а то је да су технички и изражајни потенцијали виолончела у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Б. Бритна директно узрочно-последично повезани за познанством и сарадњом Бритна и Ростроповича, док са своје стране колега Јарић из позиције познавања свих наведених чињеница о овом делу, презентује своје извођење као оригинални допринос свеукупном интерпретативном знању уз изванредну клавирску сарадњу пијанисткиње мр. Наталије Младеновић.

Писано образложење докторског уметничког пројекта урађено је прецизно и систематично. Рад је веома информативан док су тезе и закључци изведени умешно и потпуно разумљиво.

Овај рад је производ веома темељног промишљања и дуготрајног истраживачког рада.

ЗАКЉУЧАК КОМИСИЈЕ

Докторски уметнички пројекат виолончелисте Ивана Јарића под називом *Технички и изражајни потенцијали инструмента у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Бенџамина Бритна* проистекли из сарадње Бенџамина Бритна и Мстислава Ростроповича обухватно је и оригинално истраживање овог ремек дела литературе за виолончело.

На основу свега изнетог, Комисија за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта Ивана Јарића констатује да јавна уметничка презентација докторског уметничког пројекта и писани део докторског уметничког пројекта представљају важан допринос уметничкој области извођачке праксе на виолончелу те да у потпуности одговарају захтевима докторских уметничких студија.

Комисија једногласно позитивно оцењује завршни докторски уметнички пројекат *Технички и изражајни потенцијали инструмента у Симфонији за виолончело и оркестар оп. 68 Бенџамина Бритна* проистекли из сарадње Бенџамина Бритна и Мстислава Ростроповича кандидата Ивана Јарића и предлаже Наставно-уметничко-научном већу Факултета музичке уметности и Сенату Универзитета уметности у Београду да га прихвати и одобри његову одбрану.

Комисија

.....
Мр Сандра Белић,
редовни професор ФМУ,
председник Комисије

.....
Др ум. Дејан Божић,
ванредни професор ФМУ

.....
Др ум. Срђан Сретеновић,
ванредни професор ФМУ, ментор

.....
Др ум. Драган Ђорђевић,
ванредни професор ФМУ

.....
Мр Милутин Младеновић,
редовни професор ФИЛУМ-а у Крагујевцу